

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 329/2025-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **DOPABAL s.r.o.**, Strojárska 4435, Snina, IČO 36 508 578, zastúpenej JUDr. Petrom Gdovinom, advokátom, Brestovská 2841/112, Humenné, proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Co/93/2023 z 12. septembra 2023 a rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/25/2024 z 27. marca 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 12. júna 2025 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkami všeobecných súdov označených v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že Okresný súd Spišská Nová Ves rozsudkom č. k. 7C/180/2011-371 z 11. januára 2023 uložil žalovaným v 1. a 3. rade povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť sťažovateľke ako žalobkyni sumu 12 981,60 eur spolu príslušenstvom a žalobu proti žalovanému v 2. rade zamietol. Zároveň priznal sťažovateľke nárok na náhradu trov konania proti žalovaným v 1. a 3. rade a žalovanému v 2. rade priznal nárok na náhradu trov konania proti sťažovateľke. Proti predmetnému rozsudku v časti výroku o zamietnutí žaloby a proti výroku o náhrade trov konania vo vzťahu medzi sťažovateľkou a žalovaným v 2. rade podala sťažovateľka odvolanie. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 6Co/93/2023 z 12. septembra 2023 potvrdil rozsudok okresného súdu a odmietol odvolanie sťažovateľky. Sťažovateľka podala proti rozsudku krajského súdu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1

Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Dovolací súd rozsudkom sp. zn. 4Cdo/25/2024 z 27. marca 2025 dovolanie sťažovateľky zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľky

3. Závažnou skutočnosťou, resp. právnou otázkou, ktorú sťažovateľka počas celého dotknutého súdneho konania namietala, bola otázka, či úmyselné konanie žalovaných v 1. a 3. rade bolo náhodnou udalosťou, a to najmä vo vzťahu k sťažovateľke ako poistenej, ktorá mala uzatvorenú poistnú zmluvu s právnym predchodcom žalovaného v 2. rade. Počas celého konania sťažovateľka tvrdila, že autonehoda, ku ktorej došlo zavineným protiprávnym konaním žalovaných v 1. a 3. rade, bola vo vzťahu k nej jednoznačne náhodnou udalosťou, a to aj napriek tomu, že išlo o úmyselné konanie iných osôb.

4. Odvolací súd k odvolacej námietke sťažovateľky, že okresný súd nesprávne vyhodnotil nedostatok pasívnej legitímácie žalovaného v 2. rade uviedol, že táto námietka nie je dôvodná, pretože nešlo o náhodnú udalosť, ktorá by zakladala plnenie podľa uzavretej poistnej zmluvy. Odvolací súd poukazoval na to, že pojem náhodnosti nemožno poňať rozdielne, a to tak, ako ho vníma zo svojho pohľadu vlastník vozidla alebo poisťovňa, prípadne tretia osoba, ale náhodnosť sa viaže na udalosť ako takú vo vzťahu k poistenému vozidlu. Podľa názoru súdu ak došlo k havárii vozidla, je potrebné skúmať, či poškodenie alebo zničenie vozidla bolo v príčinnej súvislosti s náhodnou udalosťou, ktorá vznikla nečakane mechanickým nárazom alebo stretom s iným motorovým vozidlom. Námietka sťažovateľky, že nešlo o premyslený trestný čin sťažovateľky, ale žalovaných v 1. a 3. rade, podľa názoru odvolacieho súdu „*nebola na mieste*“, keďže pojem náhodnej udalosti sa viaže na udalosť ako takú – vo vzťahu k predmetu poistenia. S uvedeným názorom sa sťažovateľka nestotožňuje, pretože by tak podľa jej názoru strácali význam viaceré poistenia vyskytujúce sa na poistnom trhu. Pre sťažovateľku ako poistenú bolo smerodajné, že na motorovom vozidle v jej výlučnom vlastníctve bola spôsobená škoda, síce úmyselným konaním žalovaných v 1. a 3. rade, avšak túto udalosť sťažovateľka nemohla predvídať alebo jej predísť. Pri posudzovaní pasívnej legitímácie žalovaného v 2. rade je preto nevyhnutné zaoberať sa všetkými okolnosťami, ktoré viedli k poistnej udalosti.

5. Z trestného konania jednoznačne vyplýva, že žalovaní v 1. a 3. rade (neznáme osoby) svojím zavineným protiprávnym konaním spôsobili škodu na motorovom vozidle vo vlastníctve sťažovateľky. Táto skutočnosť nemôže byť v konečnom dôsledku v neprospech sťažovateľky, ktorej bola škoda spôsobená.

6. Z definície náhodnej udalosti v poistení podľa sťažovateľky jednoznačne vyplýva, že predmetná škodová udalosť bola z jej pohľadu udalosťou náhodnou. Rozhodnutie odvolacieho súdu, rovnako ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie záviselo od vyriešenia právnej otázky týkajúcej sa poistnej/náhodnej udalosti a pojmu náhodnosti, ktorú súdy posúdili nesprávne.

7. Aj napriek rozsiahlemu odôvodneniu dovolania sa dovolací súd vo svojom rozhodnutí podstatnými námietkami sťažovateľky nezaoberal a jeho odôvodnenie týkajúce sa takej zásadnej právnej otázky, ktorá mala podstatný vplyv na rozhodnutie vo veci vo vzťahu k žalovanému

v 2. rade, zhrnul len do konštatovania, že nešlo o náhodnú udalosť z toho dôvodu, že k havárii došlo po predchádzajúcej vzájomnej dohode medzi žalovaným v 1. rade a žalovaným v 3. rade.

8. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj dovolacieho súdu nemôže obstať. Pri hodnotení, či šlo o náhodnú udalosť, nie je možné stotožňovať úmysel páchatel'a s úmyslom poisteného a z toho dôvodu nie je možné vylúčiť danú haváriu ako náhodnú udalosť.

9. Sťažovateľka uvádza, že má bez akýchkoľvek pochybností nárok na zaplatenie poistného plnenia, keďže v zmysle zmluvných podmienok zmluvy o havarijnom poistení nejde o výluku, ktorá by sa mala uplatniť proti poistníkovi. Je pritom nepochybné, že došlo k poistnej udalosti, v ktorej dôsledku vznikla škoda na motorovom vozidle vo vlastníctve sťažovateľky, ktoré bolo havarijne poistené u právneho predchodcu žalovaného v 2. rade, a teda sú splnené všetky podmienky na vyplatenie poistného plnenia.

10. S ohľadom na absenciu riadneho odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj nevysporiadanie sa s podstatnými argumentmi a námietkami sťažovateľky v odvolaní, rovnako ako aj rozhodnutia dovolacieho súdu, ktorým konštatoval, že nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, sťažovateľka zastáva názor, že konajúce sudy nerešpektovali právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, pretože sa nevysporiadali s námietkami a právnymi argumentmi, ktoré mali podstatný vplyv na rozhodnutie v danej veci, a rozhodnutie neodôvodnili zákonom požadovaným spôsobom.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie označených práv sťažovateľky rozsudkom odvolacieho súdu a rozsudkom dovolacieho súdu v konaní o zaplatenie sumy 14 112,60 eur s príslušenstvom z titulu náhrady škody na nákladnom motorovom vozidle vo vlastníctve sťažovateľky, ku ktorej došlo počas dopravnej nehody, ktorú úmyselne spôsobili žalovaní v 1. rade a 3. rade, ktorí boli za uvedený skutok (poškodzovanie cudzej veci) právoplatne odsúdení. Žalovaní v 1. a 3. rade boli rozsudkom okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu právoplatne zaviazaní zaplatiť sťažovateľke spoločne a nerozdielne sumu 12 981,60 eur s príslušenstvom, žaloba proti žalovanému v 2. rade (poisťovni), s ktorou mala sťažovateľka uzatvorenú poistnú zmluvu na havarijné zmluvné poistenie, bola zamietnutá pre nedostatok pasívnej legitímácie. Obe napadnuté rozhodnutia považuje sťažovateľka za nedostatočne odôvodnené, arbitrárne.

III.1. K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom krajského súdu:

12. Proti rozsudku krajského súdu bola sťažovateľka oprávnená podať dovolanie, ktoré v okolnostiach veci predstavovalo účinný prostriedok, prostredníctvom ktorého následne najvyšší súd ako súd dovolací poskytol ochranu základným právam i právam zaručeným medzinárodnými zmluvami, ktorých porušenie sťažovateľka namieta v ústavnej sťažnosti.

13. Dokazuje to i skutočnosť, že najvyšší súd o dovolaní sťažovateľky (a žalovaného v 1. rade) rozhodol meritórne tak, že ho podľa § 448 CSP zamietol ako nedôvodné. Je tak naplnená ústavná podmienka na aktiváciu princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“), ktorá ústavnému súdu odníma právomoc konať a rozhodovať

o ochrane označených základných práv i práva podľa dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu.

14. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom najvyššieho súdu:

15. Sťažovateľka napadnutému rozsudku najvyššieho súdu vyčíta arbitrárnosť, nesprávnosť a neodôvodnenosť.

16. Ústavný súd uvádza, že nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 31/05). Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné (podobne aj IV. ÚS 43/04).

17. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Ani judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (II.Ú 410/06, Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993).

18. Úlohou dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku je odstránenie najzávažnejších chýb v rozhodnutiach súdov (vady zmätočnosti podľa § 420 CSP), resp. ak dovolateľ namieta nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, zjednocovanie judikatúry [§ 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP], prípadne riešenie zásadných právnych otázok, ktoré neboli vyriešené odvolacím súdom v jeho rozhodovacej praxi [§ 421 ods. 1 písm. b) CSP].

19. Vzhľadom na formuláciu ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľka opakuje argumenty uvádzané v konaní pred všeobecnými súdmi, sa ústavný súd zamerá na tú časť odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorej sa najvyšší súd zaoberal sťažovateľkou uplatnenými dovolacími dôvodmi, keďže dovolanie podal i žalovaný v 1. rade, uplatňujúc dovolacie dôvody podľa § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

20. V súvislosti s dovolacími námietkami vecne odôvodňujúcimi uplatnený dôvod dovolania podľa § 420 písm. f) CSP obsahuje odôvodnenie rozsudku najvyššieho súdu odpovede na všetky zásadné námietky sťažovateľky (pozri bod 40 v spojení s bodmi 20 až 21 odôvodnenia).

21. Najvyšší súd dostatočne vystihol podstatu argumentov sťažovateľky brojacej proti odôvodneniu rozsudku krajského súdu spočívajúcemu predovšetkým v nedostatočnom posúdení otázky nedostatku pasívnej legitímácie žalovanej poisťovne, proti ktorej bola žaloba z dôvodu nedostatku tejto podmienky konania zamietnutá. Najvyšší súd výstižným, jasným a zrozumiteľným spôsobom

vysvetlil, vychádzajúc z odôvodnenia rozsudku krajského súdu, že s poukazom na uzavretú poisťnú zmluvu medzi sťažovateľkou a žalovaným v 2. rade o dojednaní havarijného poistenia motorového vozidla, ako aj s poukazom na § 788 Občianskeho zákonníka krajský súd dospel v tejto otázke k riadne odôvodnenému a vecne správne záveru, že k havárii vozidla sťažovateľky nedošlo náhodne, ale v dôsledku úmyselného konania žalovaných v 1. a 3. rade, čo vyplýva zo znaleckého posudku predloženého v trestnom konaní, v ktorom bola sťažovateľka so svojim nárokom odkázaná na civilné konanie. Najvyšší súd konštatoval jednoznačné naplnenie ústavnoprávných nárokov na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, čo vylučuje naplnenie dovolacieho dôvodu zmätočnosti.

22. Vo vzťahu k posudzovaniu dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP sťažovateľka argumentovala, že najvyšší súd nesprávne posúdil pojem „náhodná udalosť“ v súvislosti s uzatvorenou poisťnou zmluvou, v dôsledku čoho spochybnila i právne posúdenie nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v 2. rade.

23. Dovolací súd považoval odôvodnenie rozsudku krajského súdu aj v tomto smere za vecne správne (body 43 až 46 odôvodnenia), akcentujúc právnu úpravu poisťného právneho vzťahu obsiahnutú v Občianskom zákonníku, ktorá bola v danej právnej veci aplikovaná (pre chýbajúce poisťné podmienky, ktoré mali uzatvorenú poisťnú zmluvu konkretizovať) a v zmysle ktorej sa poisťné plnenie poskytne, pokiaľ nastane náhodná udalosť. Náhodnosť je tak základným atribútom na posúdenie udalosti ako poisťnej, pričom jej úmyselné spôsobenie tento predpoklad nespĺňa, čo potvrdzujú i dovolacím súdom uvedené názory právnej teórie s dodatkovou poznámkou najvyššieho súdu, že pre prípad obdobný prípadu sťažovateľky sa v poisťovacej praxi dojednáva poistenie proti vandalizmu. Sťažovateľka v súdnom konaní napokon nepreukázala, že jej právo na poisťné plnenie v prípade spôsobenia havárie úmyselným konaním tretej osoby vyplýva z uzatvorenej poisťnej zmluvy. Právny názor súdov nižšej inštancie o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného v 2. rade aprobovaný dovolacím súdom tak možno považovať za správny.

24. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti neuviedla žiadnu ďalšiu kvalifikovanú polemiku nad rámec tvrdenia, že konštatovania najvyššieho súdu neobstoja. V zásade len zopakovala dovolacie námietky, čím nemohla relevantným spôsobom spochybniť ústavnú udržateľnosť vysloveného záveru najvyššieho súdu vo vzťahu k posúdeniu uplatnených dovolacích dôvodov.

25. Podľa názoru ústavného súdu rozsudok najvyššieho súdu, ktorým jednoznačne ozrejmil dôvody, pre ktoré dovolanie sťažovateľky (ako aj žalovaného v 1. rade) zamietol, v plnej miere zodpovedá skutočnosti, že ide o odôvodnenie rozhodnutia, ktoré reaguje na skutočnosti podstatné pre posúdenie splnenia zákonných predpokladov prípustnosti dovolania a následného posúdenia jeho dôvodnosti. Uplatnený spôsob interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení právnych predpisov považuje ústavný súd za ústavne konformný, nepopierajúci ich účel a význam. Ústavný súd preto dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a obsahom označených práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení, a preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona ústavnom súde.

26. Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané porušenie čl. 46 ods. 2 ústavy, ktoré upravuje základné právo na prístup k súdu vo veci, o ktorej rozhodol orgán verejnej správy, táto ústavná norma upravuje primárne právo toho, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, obrátiť sa pri zákonom splnených podmienkach na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia. V predmetnej veci neexistujú žiadne pochybnosti, že napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu bolo vydané na základe mimoriadneho opravného prostriedku v civilnom konaní (o náhrade škody, pozn.). Predmetné konanie nepatrí do právomoci správneho súdnictva.

27. Ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre už formuloval právny názor (pozri napr. IV. ÚS 359/08, IV. ÚS 153/2021), podľa ktorého má nedostatok odôvodnenia ústavnej sťažnosti (alebo jej časti) významné procesné dôsledky. Je základnou povinnosťou sťažovateľky, v danom prípade navyše zastúpenej kvalifikovaným právnym zástupcom, aby čo najpresnejšie opísala skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu konkrétnych práv poskytovaných ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu. Iba uvedenie článkov ústavy v petite ústavnej sťažnosti nie je dostatočným dôvodom na záver, že mohlo dôjsť k ich porušeniu, ak chýbajú objektívne okolnosti, ktoré by dovolili takýto záver formulovať aspoň na účely prijatia sťažnosti na ďalšie konanie. Sťažovateľka takto v petite sťažnosti označila ako porušené aj svoje základné práva podľa čl. 46 ods. 2, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy. Okrem toho vo vzťahu k označenému základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy slovne nepomenovala, porušenie ktorého z čiastkových základných práv namieta, keďže uvedené ustanovenie v sebe zahŕňa viacero základných práv, t. j. základné právo na verejné prerokovanie veci, základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietrahov, základné právo každého na prerokovanie veci v jeho prítomnosti, základné právo vyjadriť sa k všetkým vykonaným dôkazom. Pre ústavný súd kvôli neurčitosti petitu v tejto časti nie je poznateľné, vyslovenia porušenia ktorého/ktorých z týchto základných práv sa sťažovateľka domáha.

28. Odôvodnenie návrhu je podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde zákonom danou podmienkou konania pred ústavným súdom. V tejto súvislosti ústavný súd už opakovane konštatoval, že zo vzájomnej väzby medzi relevantnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde (§ 43 ods. 1 a § 123 ods. 1) vyplýva, že sťažovateľ musí označiť základné práva a slobody, ktorých vyslovenia porušenia sa domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu, a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy.

29. Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa netýkalo formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale najmä esenciálnych obsahových náležitostí ústavnej sťažnosti (absencia akejkoľvek argumentácie sťažovateľky vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy, ako aj práv podľa čl. 47 ods. 2 a 3 ústavy a podľa čl. 48 ods. 2 ústavy), ústavný súd sťažovateľku nevyzýval na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 58/2019, I. ÚS 351/2019).

30. Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 46 ods. 2, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky v súlade s § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde prvotne pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

31. Vzhľadom na skutočnosť, že ústavná sťažnosť bola v dôsledku uvedeného odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľky stratilo svoje opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júna 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu